

WALKERS ON WHEELS II

Miten mahdollistaa osallisuus nuorille, jotka jäävät tai
Jättäytyvät palveluiden ulkopuolelle?

– Näkökulmia liikkuvasta nuorisotyöstä

Valtakunnallisesti toimiva, uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton nuorisotyön asiantuntijajärjestö, 44 työntekijää, melkeen yhtä monta työmuotoa.

WALKERS

Suomalainen nuorisotyön muoto, Aseman Lapset ry:n rekisteröity tavaramerkki, toimintaa 14 paikkakunnalla kahviloissa, autoissa, kouluissa ja kaduilla.

WALKERS

ON WHEELS!

Valtakunnallisia liikkuvan nuorisotyön kehittämishankeita 2017-2022, toiminnan koordinoitua, koulutusta, datailua ja kehittämistyötä.

WAUTOT ELI WALKERS-AUTOT

- Liikkuvina Walkers-kohtaamispaikkoina toimivia matkailuautoja
- 6 kappaletta liikkeellä ympäri Suomea, mukana yli 70 paikkakuntaa
- Mahdollistavat kohtaamiset sekä sisällä että terassilla ja toimivat jalkautumistukikohtina
- Ympäri vuotisessa käytössä tuntureilta telakoille

LIKKUVA NUORISOTYÖ

- Kiinteiden toimintapisteiden ulkopuolella tehtävän nuorisotyön muoto
- Ei tiukasti sidottua paikkoihin tai aikoihin – nopean reagoinnin työmuoto
- Käytössä ennaltaehkäisevissä ja kohdennetuissa toiminnoissa
- Mahdollistaa erityisesti muiden palveluiden ulkopuolelle jäävien tai jättäytyvien nuorten tavoittamisen
- Levinnyt Suomessa viime vuosina vauhdilla – verkostossa noin 30 toimijaa

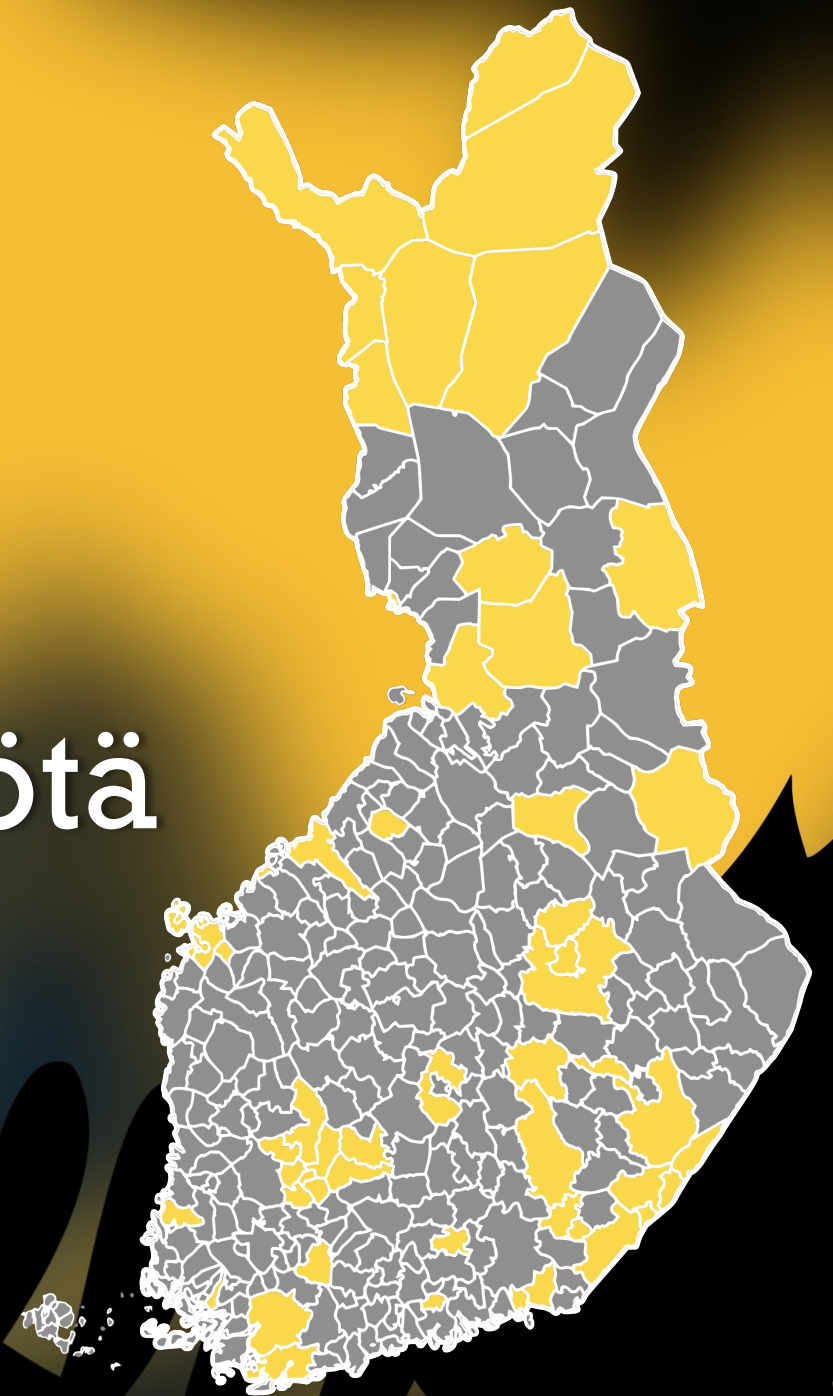
72

2143

5043h

62 093

toimintajaksoa
toimintakertaa
vapaaehtoistyötä
kohtaamista

Nuorten yleisarvosana toiminnasta 4,55/5

48% nuorista käy
nuorisotiloilla muutamana
kerran vuodessa tai ei
koskaan

44% nuorista ei osallistu
ohjattuun
harrastustoimintaan

74% nuorista viettää aikaa
ulkoalueilla viikottain tai
päivittäin

47% nuorista viettää aikaa
liikuntapaikoilla viikoittain
tai päivittäin

Mistä ~~me~~^{te} oikeastaan puhutaan
kun puhutaan osallisuudesta?

nipsu.of.puuhis

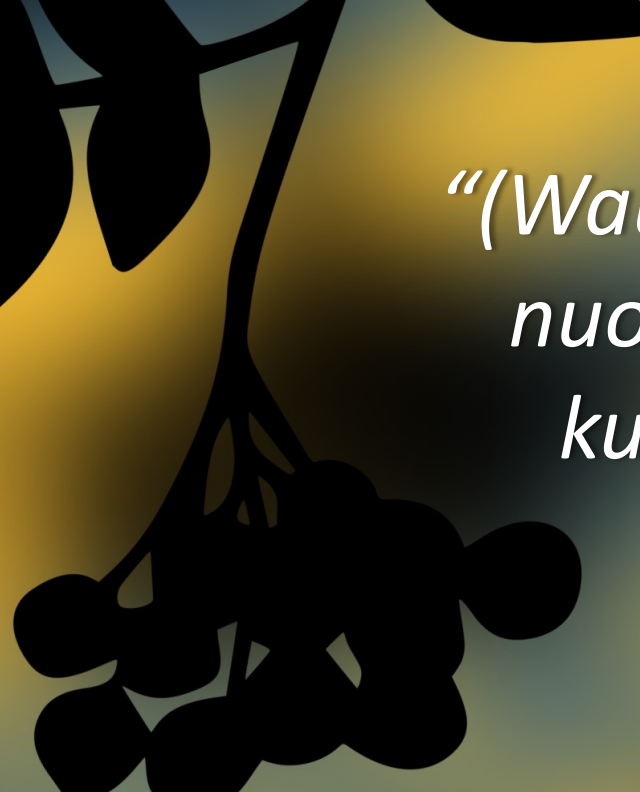
Kemin kaupunki City of Kemi

nipsu.of.puuhis

Hepolahti

*“(Wautolla) syntyy jotain vähän vaikeasti kuvattavaa...
nuoret saavat olla omassa kotikylässään sellaisena
kuin siellä ovat eikä tarvitse vetää päälle mitään
'kirkollakäymismaskia’.”*

- Nuoriso-ohjaaja Wauto-toiminnasta

*”Oli mahtava kokemus, kun sai keskustella ihan
rauhassa ja ilman kännyköitä . Mä en oo varmaan
puhunu näin koskaan kun aina selataan yleensä
luuria samalla. Näit vois olla useammin.”*

- Nuori dialogipalautteessa

Osallisuus liikkuvassa nuorisotyössä

- Vastuu nuorten osallisuuden mahdollistamisesta on aikuisilla – erityisesti ammattilaisilla on tosi vähän varaa tuhista passiivisista nuorista
- Kun mennään nuorten vapaa-ajan ympäristöihin, ollaan aktiivisesti olemassa nuoria varten ja joudutaan toimimaan ilman keinotekoisia valta-asetelmia
- Nopeasti reagoivassa ja nuorten toiveiden mukaan ohjautuvassa työssä tarjotaan kokemuksia mielipiteiden ja niiden sanoittamisen merkityksestä todella matalalla kynnyksellä
- Tärkeitä elementtejä onnistumiseen ovat toimiva yhteys nuorten kanssa myös sosiaalisissa medioissa sekä nuorisotyön fyysinen, näyttävä läsnäolo julkisessa tilassa

Mihin tällä tähdätään?

- Kun toimitaan nuorten paikoissa ja arjessa annetaan ääni niillekin, jotka syystä tai toisesta ei sitä muuten saa tai tahdo käyttää
- Arkisista kohtaamisesta syntyy kokemus siitä, että kannattaa puhua ja että heän jutut on oikeita ja todellisia – ehkä tälleen saahaan nuorten ääni paremmin esille kaikessa
- Kaikki nuoret kuitenkin ei aina kykene tuomaan omaa ääntään kuuluviin, silloin paras esitaistelija on monesti nuorisotyöntekijä
- Luottamusta ja merkityksellisyyden tunnetta rakentamalla voidaan saada yhä useampi nuori mukaan vaikuttamaan maailmaan

TL:DR

– osallisuus ei ole vain siihen tarkoitukseen rakennettuja foorumeita, kuten nuorisovaltuustoja, toimikuntia, oppilaskuntia ja poliittisten järjestöjen nuorisotoimintaa.

Miks nuoria kiinnostais osallistua maailmaan jos ne ei koe et maailmaa kiinnostaa niitten elämä?

Tulevaisuudessa nuoret pyörittää maailmaa, haluttiin tai ei.

Voiko osallisuutta lisätä
vain kohtaamalla?

ONKO NUORTEN OSALLISUUS YHDENVERTAISTA?

”Esimerkiksi yhdenvertaisuuden ihanne voi jäädä ulkokohtaiseksi arvoksi, jos ihmiset eivät saa kouriintuntuvia kokemuksia yhdenvertaisen yhteiselon toteutumisesta.”

- K. Alhainen 2016

Luottamus

- Etenkin epäluuloisuus ja epäluottamus asettavat haasteita dialogin käynnistymiselle, kaikki nuoret eivät aina välittömästi ryhdy puhumaan omista syvimmistä kokemuksistaan.
- Luottamuksen syntyminen vaatii aikaa ja mahdollisuuksia testata sen kestävyyttä.

*”Merkitykselliseen kohtaamiseen
menee noin tunti.”*

- M. Kiri 2021

Luottamuksen rakentamisen perusteet

- Dialogin käynnistäminen edellyttää kohteliaisuutta ja huomavaisuutta toisia kohtaan (jo pelkästään Wauton meneminen nuorten luo avaa kohteliaisuuden eleen)
- Rohkea aloite, joka osoittaa pyrkimystä ymmärtää toisten kokemusmaailmaa.
- Moralisointi, toruminen tai puuttuminen heidän "huonoon" elämäntapaan esim. nuuskaaminen, päihteiden käyttö tms. ei osoita rehellistä pyrkimystä ymmärtää heidän maailmaansa vaan päinvastoin osoittaa ylhäältä alaspäin katsantoa.
- Liikkuvassa nuorisotyössä "nuorisotilan" säännöt joudutaan heittämään roskikseen ja perustelut ja "mahdollisuutta puuttua" on luotava dialogisesti.

Luottamuksen rakentamisen perusteet

- Kun nuoret saavat tuntumaa siihen, että toiset ymmärtävät heitä – tai ainakin tosissaan pyrkivät siihen – heille avautuu mahdollisuus alkaa luottaa toisiin. Onnistumista on tukenut Wauton tuottama kunnioituksen osoitus nuoren luokse menemällä, itse auton luoma intiimiys pienenä tilana sekä tekemättömyys ”ei aktivointi” siis aito läsnäolo.
- Kun työntekijän omat dialogiset taidot ovat päässeet loistamaan – on syntynyt näitä ”pintaa syvempiä keskusteluja, nuorten avautumisia – nuorisotyön saunanlauteet”
- Halutessaan aidosti ymmärtää nuoria, nuorisotyöntekijän on aktiivisesti venytettävä oman **kokemuspiirinsä** rajoja.

*”Ihmisten henkilökohtaisimmat kokemukset
voivat tulla esille vain keskusteluissa, joissa
he kokevat olonsa turvalliseksi ja ovat
varmoja siitä, etteivät heidän asiansa
kantaudu vääriin tai heille epäedullisiin
yhteyksiin”*

- K. Alhainen 2016

Mitä me voidaan tehdä?

Nuorisotyön laadun ja osaamisen ratkaisee työntekijöiden ja työyhteisöjen kyky avoimuuteen ja uuden oppimiseen.

Oppiminen alkaa siitä, kun lopettaa uskottelemasta itselleen opittuna fraasina perustehtävämme ”kohtaamme nuoria” ...

... kaikista parhaimmat tulokset ja kokemukset ovatkin saaneet ne ammattilaiset, jotka...

Kysy itseltäsi:

*Voisinko kohdata vielä
laadukkaammin, tietoisemmin
ja merkityksellisemmin?*

Lisää tuoretta tietoa löytyy:

- Liikkuen läsnä, hetkessä teille – liikkuvan nuorisotyön tutkimus
 - [LIKKUVANNUORISOTYONTUTKIMUS.HUMAK.FI](https://www.humak.fi/liikkuvannuorisotyontutkimus)

KIITOSI!

Minna Lahtela 040 777 8683
minna.lahtela@asemanlapset.fi

Niilo Karjalainen 040 575 9364
niilo.karjalainen@asemanlapset.fi